

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Bc. Sanida ČEKIĆ**

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**

Pedagogická fakulta

Katedra slovanských jazyků a literatur

Oddělení českého jazyka a literatury

Datum odevzdání posudku: **12. 8. 2016**

Obor: **ČJn – AJn**

Oponent diplomové práce:

PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

SRBŠTINA A ČEŠTINA V KONFRONTACI

Sanida Čekić se ve své diplomové práci *Srbština a čeština v konfrontaci* pokusila srovnat srbštinu a češtinu, a to v praktické části na základě povídky „Zahrada slézové barvy“ Branka Čopiće z roku 1971 a jejího překladu. Přestože kladně hodnotím volbu tématu, i jazykovou erudici autorky, koncepce práce je zmatečná, samotné provedení průměrné a závěry často velmi vágní.

Například jako pátou kapitolu Sanida Čekić uvádí „Teorii překladu“, nicméně zmíněnou povídku z translatického hlediska v praktické části již nerozebírá. Přitom samotný výběr tohoto textu, publikovaného v souboru povídek v roce 1971, je – podle mého soudu – velmi šťastný, neboť existují dva české překlady (Černá – 1977 a Klímek – 2002) a autorka je mohla srovnat mezi sebou. Diplomantka také bohužel necitovala translaticky orientovanou diplomovou práci *Problematika překládání umělecké prózy ze srbského do českého jazyka* Hany Bendové z brněnské FF MU (2010), která je elektronicky dostupná (theses.cz). Taková práce pro ni mohla být také v praktické překladatelské části návodem. Na druhou stranu je třeba přiznat, že v jazykovém rozboru Sanida Čekić velmi zdařile, i když ojedinele upozornila na Klímkovy překladatelské nedostatky (s. 79–80). Mohla by autorka stručně představit řešení Milady Černé a charakter její translatické práce. Je například patrný vývoj jazyka v průběhu oněch dvaceti pěti let, které oba překlady dělí?

Velkým nedostatkem diplomové práce je teoretické zázemí (viz seznam literatury), a tedy i možnost propracovanější syntézy. Některé z kapitol či podkapitol se skládají z citátů a parafrází pouze jednoho zdroje („Konvergentní a divergentní jazykové tendence“ – Jirásek; „Srbská a černohorská literatura“ – Dorovský; „Srbská a charvátská literatura v české slavistice“ – Kvapil; „Teorie překladu“ – Kufnerová). Na s. 48–49 citát z Dorovského zabírá celou jednu stránku. Parafrázovaný odstavec z Večerky (Večerka, 2009, s. 18) se nachází na s. 14 a opět v praktické části na s. 73, a to bez jakékoli snahy poznatek adaptovat. Zřejmě nedopatřením se podobný případ stal i na s. 38 a 39.

Autorka s výjimkou Klajnovy gramatiky srbského jazyka neuvádí další cizojazyčné zdroje. To je vzhledem k její výborné jazykové kompetenci nepochopitelné. Takový přístup vede například k opomenutí významného srbského prozaika Danila Kiše. Autorka v rámci recepce srbské a černohorské literatury zcela nelogicky zmiňuje německý kontext (Goethe) – s. 35. Příhodnější by bývalo bylo popsat překladatelský a odborný přínos Siegfrieda Kappera. Mohla by autorka s ohledem na jihoslovanskou oblast dodatečně zhodnotit jeho české a německé dílo? V jazykové kapitole „Konvergentní a divergentní jazykové tendence“ zcela chybí vývoj srbochorvatštiny, resp. jihoslovanských jazyků, v 19. století (např. tzv. ilyrismus,

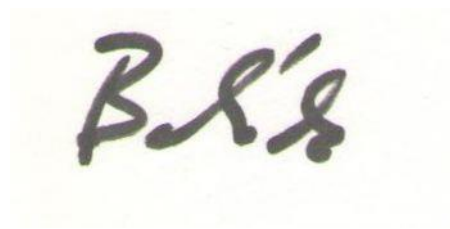
problematika pravopisu s ohledem na Vuka Karadžiće) a dále také vývoj posledních padesáti let.

Co se týče praktické části, nejzdařilejší podkapitolou je oddíl věnovaný morfologii. V rámci srovnání excerpovaných tvarů autorka poukazuje například na rozdíly slovesných tvarů. Pozitivně hodnotím také syntaktickou analýzu enklitik. V lexikální části autorka vhodně popisuje i etymologický původ srbských výpůjček (např. latinismy, germanismy, turcismy). Kam by zařadila excerpované *posigurno* (s. 82)? Mohla by diplomantka vysvětlit, jaký rozdíl spatřuje mezi termíny *slova vulgární* a *slova hanlivá* (s. 79)? Některé dílčí závěry jsou velmi vágní (např. s. 74: *Na základě analýzy předložek lze uvést, že většina předložek v srbštině je shodná s předložkami v češtině, jak graficky, tak významově a pojí se stejnými pády. Na druhé straně text dokazuje i to, že tyto dva slovanské jazyky mají také odlišné předložkové vazby, zejména v pádech akuzativu a genitivu.*).

Diplomová práce Sanidy Čekić se bohužel vyznačuje také mnohými nedostatky formálního rázu. Především se jedná o nevyrovnaný, v některých případech až ledabylý styl. Např. na s. 13 se šestkrát vyskytne slovesný tvar *je* či na s. 15 věta: *V minulosti, za Jungamna v 1. pol. 19. stol., se v češtině uplatnil vliv polštiny a ruštiny.* V textu je přítomna také nadbytečná deixe (... *zda všechny ty lžicary nahrazovat ...* – s. 44). Objevují se i překlepy a mezi slovy často chybí mezera. Ve fonetickém přepisu srbštiny se *y* jistě nevyskytne (s. 69 – *rado sam*).

Ačkoliv se autorka práce v mnoha ohledech mohla s daným tématem vypořádat přesvědčivějším způsobem, práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **dobře**

.....
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 12. srpna 2016

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte